

### 3 e trefaldighet

Psalmer: 201:1-3, Ps 30, 241, 242, 201:4-5

Texter: Jes 66:10-14, 1 Petr 5:5-11, Luk 15:11-32

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

Luk 15:11-32

*Vidare sade han: "En man hade två söner. 12 Den yngre sade till sin far: Far, ge mig min del av egendomen. Då delade han sin egendom mellan dem. 13 Kort därefter packade den yngre sonen ihop allt sitt och for långt bort till ett främmande land. Där förde han ett utsvävande liv och slösade bort det han ägde. 14 Men när han hade gjort slut på allt, kom en svår hungersnöd över det landet, och han började lida nöd. 15 Då gick han bort och slöt sig till en av inbyggarna där, som skickade ut honom på sina ägor för att vakta svin. 16 Han skulle gärna ha velat äta sig mätt på de fröskidor som svinen åt, men ingen gav honom något. 17 Då kom han till besinning och sade: Hur många daglönare hos min far har inte mat i överflöd, och här håller jag på att dö av svält. 18 Jag vill stå upp och gå till min far och säga till honom: Far, jag har syndat mot himlen och inför dig. 19 Jag är inte längre värd att kallas din son. Låt mig få bli som en av dina daglönare. 20 Och han stod upp och gick till sin far. Medan han ännu var långt borta, fick hans far se honom och förbarmade sig över honom. Fadern skyndade emot honom, föll honom om halsen och kysste honom. 21 Sonen sade till honom: Far, jag har syndat mot himlen och inför dig. Jag är inte längre värd att kallas din son. 22 Men fadern sade till sina tjänare: Skynda er att ta fram den bästa dräkten och klä honom i den och sätt en ring på hans hand och skor på hans fötter! 23 Och hämta den gödda kalven och slakta den, och låt oss äta och vara glada. 24 Ty min son var död men har fått liv igen, han var förlorad men är återfunnen. Och festen började.*

*25 Men hans äldre son hade varit ute på ägorna. När han kom och närmade sig gården, fick han höra musik och dans. 26 Han kallade då till sig en av tjänarna och frågade vad detta kunde betyda. 27 Tjänaren svarade: Din bror har kommit hem, och din far har slaktat den gödda kalven, eftersom han har fått honom välbehållen tillbaka. 28 Då blev han förargad och ville inte gå in. Fadern kom ut och försökte övertala honom, 29 men han svarade sin far: Här har jag alla dessa år slavat under dig och aldrig överträtt ditt bud, och mig har du aldrig gett ens en killing, så att jag kunde vara glad med mina vänner. 30 Men när han där kommer hem, din son som har gjort slut på vad du ägde tillsammans med horor, då har du för hans skull slaktat den gödda kalven. 31 Fadern sade till honom: Mitt barn, du är alltid hos mig, och allt mitt är ditt. 32 Men nu måste vi ha fest och glädja oss. Ty denne din bror var död men har fått liv igen, han var förlorad men är återfunnen."*

Herre, hjälp oss behålla dessa ord i våra hjärtan. Amen

Jesus förklarar med liknelsen om det förlorade fåret, det borttappade silvermyntet och den förlorade sonen varför han kommit till världen. *Ty Människosonen har kommit för att uppsöka och frälsa det som var förlorat.* Liknelsen kan tillämpas på oss alla. Vi gick alla vilse som får, vi är alla lika borttappade silvermynt eller förlorade söner. Och vi har alla anledning att prisa Gud för hans stora nåd som sökt och hittat oss förlorade syndare och gett oss förlåtelse utan att vi förtjänat det.

Liknelsens inledning finner vi i de tre första verserna i Luk 15: *Alla publikaner och syndare höll sig nära intill Jesus för att höra honom. Men fariseerna och de skriftlärda kritiserade honom ständigt och sade: "Den mannen tar emot syndare och äter tillsammans med dem." Då berättade han denna liknelse för dem:* Sedan följer så liknelsen om det förlorade fåret, det borttappade myntet och den förlorade sonen. Jesus betraktar det som en enda liknelse och de tre delarna lär oss samma grundläggande sanning om oss människor som förlorade och återfunna.

De två första delarna av liknelsen är inte med i vår predikotext, det är liknelsen om det förlorade fåret och liknelsen om det borttappade silvermyntet. Dessa två liknelser lär oss att Jesus kommit för att uppsöka de förlorade. Den tredje delen om den förlorade sonen zoomar in på syndaren:

- som är förlorad på grund av sin egen olydnad,
- som kommer till sans och inser sin hopplösa situation,
- som ångrar sig och återvänder till sin Fader utan krav.

Liknelsen fokuserar på Faderns öppna armar och det lär oss att Gud alltid innesluter syndare i sin nåd utan att de på något sätt förtjänat det. Och det blir klart för oss att Jesus låter den förlorade sonen representera publikanerna och syndarna som höll sig nära honom och han låter den hemmavarande sonen representera fariséerna och de skriftlärda som var förargade på honom för att han tog emot syndare.

I den yngre sonens begäran: *Far, ge mig min del av egendomen,* hör vi en önskan om frihet, en längtan efter att dra iväg och leva livet som man själv önskar. Denna bild av egoistiskt självförverkligande, omognad och gränslöshet är verkligen en träffande beskrivning vår tids människor. Men det är inte bara en beskrivning av de värsta syndare utan ett porträtt av alla som lever sitt liv utan Kristus. Fadern gav sonen vad han begärde, precis som Gud ger livets gåva, hälsa och krafter, mat och kläder, hus och hem, mer därtill till alla, även de som inte vill lyda honom. Han ger liv, anda och allt fast han vet att de flesta kommer att missbruka själva livets gåva till ett liv borta från honom.

När den yngre sonen fått det han begärde packade han *ihop allt sitt och for långt bort till ett främmande land. Där förde han ett utsvävande liv och slösade bort det han ägde*. En syndares väg är tuff och hård. Liknelsen har sin motsvarighet i verklighetens ändlösa upprepningar av samma mönster: ett utsvävande liv så länge pengarna räcker, men när de tar slut finns bara bekymmer. Sedan följer en desperat kamp för överlevnad på gränsen till förtvivlan. Den människa som vänt Gud ryggen upplever ofta att det är Gud som övergett henne.

Den förlorade sonen *kom till besinning*. Det är en bra definition av omvändelsens första del när en syndare blir medveten om att detta besinningslösa liv borta från Gud kommer att få evigt tragiska konsekvenser. Insikten att syndens lön är döden satte punkt för besinningslöshetens tid. Den förlorade sonen kom till besinning, och blev medveten om att han utan Gud var förlorad. Men det var inte hans förmörkade sinne som upplyste sig själv. Nej, liknelserna visar hur Jesus kommit för att söka upp och frälsa det förlorade. För att vi ska komma till honom sänder Gud den helige Ande. Det är genom den helige Andes verkan som en syndare blir upplyst om sitt hopplösa tillstånd och förd till sann ånger.

Den förlorade sonen gav uttryck för en sann ånger. Han försökte inte ursäkta sig. I sin djupa sorg sa han helt enkelt: *Far, jag har syndat mot himlen och inför dig*. Så är det med alla våra synder: de är i första hand synder mot Gud i himlen. Men han hade också syndat mot sin jordiske far och berett honom stor sorg. Han bekände att han inte var värd att kallas hans son. Han krävde inget. Det var en ärlig syndabekännelse. Men samtidigt litade han på att fadern i sin nåd inte skulle vända honom ryggen. Han stod upp och gick till sin far. Det är den andra delen i en sann omvändelse. Sann omvändelse har två delar, att man vänder sig från synden och att man vänder sig till Gud och hans nåd.

Fadern hade väntat och hoppats att sonen skulle komma tillbaka. Han hade inte tvingat honom att stanna hemma. Han hade inte heller tvingat honom att återvända. Men när den förlorade sonen återvände så fick fadern se honom medan han var långt borta och förbarmade sig över honom och skyndade honom till mötes, föll honom om halsen och kysste honom. Sonen hann inte säga allt det han förberett innan Fadern hade klätt honom i bästa dräkten och satt en ring på hans hand, skor på hans fötter och ordnat välkomstfesten. Det är en målande beskrivning av Guds överflödande kärlek som evangeliet förkunnar. Guds kärlek innesluter varje syndare med nåd. Han ger alla himmelska välsignelser av nåd till oss syndare som inte alls förtjänat det. Nåden är oförtjänt och den är rik och överflödande.

Enligt vårt tankesätt är detta inte rättvist. Men Gud är Gud och inte en människa. Han handlar inte med oss efter våra synder. Han klär oss i frälsningens klädnad och sveper in oss i rättfärdighetens mantel. Han ger oss söners rätt. Han dukar för oss ett bord i våra ovänners åsyn. Han smörjer vårt huvud med olja och låter vår bågare flöda över. Vi var som vilsegångna får, men nu har vi vänt om till våra själars herde och vårdare. Och där syndare omvänder sig blir det glädje, för syndaren, för vår himmelske Fader, och för Guds änglar i himlen.

Men i liknelsen finns också berättelsen om en annan förlorad son, som till och med gått vilse i sin faders hus. Han hade gått förlorad i sin egen självrättfärdighet. Han var upptagen med arbete på ägorna när festen började. Självrättfärdiga människor är i regel alltid upptagna med att göra än det ena än det andra. Och han blev tydligen förargad över att de firade medan han måste arbeta så hårt. Och han ville absolut inte fira att hans bror, som inte dög till något, hade återvänt. Så som han burit sig åt borde han väl hellre uteslutas ur familjen. Inte ens faderns försök att övertala honom hjälpte. Det gjorde honom bara ännu argare och han svarade med att skryta över sitt eget hårda arbete och anklaga fadern för att vara orättvis. Och han fördömde sin bror, ja han ville inte ens kalla honom sin bror utan talade om honom som ”han där ... din son”. Självrättfärdiga håller fram sina egna prestationer och ser ner på andra. De kan inte ta till sig att frälsningen är av nåd.

Men faderns kärlek sträckte sig även till den äldre sonen, liksom Guds kärlek sträcker sig till hela den fallna världen. Och alla behöver Guds nåd, oavsett om de inser det eller inte. Med faderns ord riktade sig Jesus direkt till fariséerna och de skrifflärde och vädjade till dem att överge sin självrättfärdighet, komma och ta plats tillsammans med andra syndare, och glädjas tillsammans med dem över Guds oförtjänta nåd: *Mitt barn, du är alltid hos mig, och allt mitt är ditt. Men nu måste vi ha fest och glädja oss. Ty denne din bror var död men har fått liv igen, han var förlorad men är återfunnen.* Sedan slutar liknelsen tvärt utan att vi fått veta hur sonen svarade. Men vi vet av evangelierna hur fariséerna och de skrifflärde kom att agera, med något enstaka undantag. Inte ens om någon kom till dem från de döda omvände de sig. De beslöt då att döda både Jesus och Lazarus. Så arga var de på Jesus för att han samlade syndare till sig att de naglade honom vid korset. Och där fick de höra hur han fortsatte sitt verk att ta emot syndare när han benådade rövaren på korset.

En liknelse tar inte upp allt. Denna liknelse handlar om oss som förlorade och återfunna och förklarar varför Jesus kommit till världen. Men den säger inte allt om Jesu uppgift. Faderns kärlek till den förlorade sonen innebär inte att han inte brydde sig om hans syndiga liv. Guds kärlek innebär inte att han ser mellan fingrarna på våra synder. Liknelsen tar inte upp allt. Den tar inte upp betalningen för synd. Men priset måste alltid nämnas om vi ska få en fullständig

bild av Guds förlåtande kärlek. Gud kan förlåta oss därför att hela vår skuld blivit betald. Vi gick alla vilse som får men all vår skuld lade Gud på Sonen. *Ty så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son... I honom är vi friköpta genom hans blod och har förlåtelse för våra synder på grund av den rika nåd som han har låtit flöda över oss.*

Dagens liknelse förkunnar ett underbart evangelium till tröst och glädje för alla, och speciellt till dem som tror att deras synder är för stora för att bli förlåtna. Utåt sett tillhörde den förlorade sonen de värsta syndarna. Ändå skyndar sig fadern att möta honom för att förlåta honom. Han öser oförtjänta välsignelser över sin ångerfulle son. Sådan är den Gud som Jesus uppenbarar för oss. *Ingen har någonsin sett Gud. Den Enfödde, som själv är Gud, och är hos Fadern, har gjort honom känd. Amen.*

Låt oss be!

Vi tackar dig Jesus av hela vårt hjärta att du kommit för att uppsöka och frälsa det förlorade. Vi var döda i synd men har fått liv igen, vi var förlorade men är återfunna. Hjälp oss att dela med oss av glädjen i ditt hus till andra förlorade syndare. Amen.